

Koskelaiset

SUKUSEURAN
JÄSENLEHTI

13.12.2011

N:o 38

Koskelaisten sukuseuran varapuheenjohtaja Päivi Heimola kokeilemassa enonsa, kummisetänsä Arvo Koskelaisen menopeliä elokuun sukukouksessamme

Puheenjohtajalta

Nyt viimeistään Koskelaisten sukuseura on siirtynyt uuteen aikaan. Elokuun vuosikokouksessamme valittiin ensi kertaa johtokunta, jonka yhdelläkään jäsenellä ei ole omakohtaisia evakkokokemuksia. Olemme viime vuosina pohtineet, mikä on sukuseuran tulevaisuus, kun vanhemman polven jäsenet väistyvät toiminnasta. Koskelaisten sukuseura perustettiin 31 vuotta sitten, pää-tarkoituksena oli pitää yhteyttä kipeän evakkotaipa-leen kokeneiden sukulaisten kanssa. Iloksemme kuluneen vuoden sukukokoukseen osallistui run-sas joukko Koskelaisia. Näyttää siltä, että meillä evakkojen jälkeläisillä on myös tarve syventää tie-tämystämme juuristamme ja tuntea yhteenkuulu-vaisuutta.

Sukuseuramme päätapauksiksi ovat vakiintuneet sääntömääräinen sukukokous joka toinen vuosi ja kotiseutumatka samoin joka toinen vuosi. Lisäk-si sukuseuran edustajat osallistuvat muihin tilai-suuksiin, kuten esimerkiksi. Karjalan Liiton kesä-juhliin, Vahviala-seuran juhliin. Vuoden 2011 su-kukokous pidettiin elokuussa Porvoon Vanhamoi-siossa, Marjatta Larsion viehättävässä puimalassa. Marjatta kertoo tässä lehdessä enemmän Vanha-moision Ylijoesta. Kokouksen virallisen osuuden osana valittiin uusi johtokunta. Pekka Koskelainen ja Heikki Koskelainen ilmoittivat, etteivät ikänsä puolesta ja pitkän palvelusajan takia ole enää käy-tetävissä. Uusiksi johtokunnan jäseniksi valittiin porvooolaiset Juha Henriksson ja Heli Järvenpää. Vanhoina jatkavat lisäksi Päivi Heimola (vara-puheenjohtaja), Vuokko Mäki (sihteeri, rahaston-hoitaja), Raija Putus ja Hannes Sipiläinen. Koko-uksessa keskusteltiin myös lehteemme toivottavis-ta artikkeleista. Esitettiin toiveita saada lisää jut-tuja siitä, miten evakkojen jälkeläiset ovat pärjän-

neet. Uudet johtokunnan jäsenet Juha ja Heli esittelevät itsensä ja juurensa tässä lehdessä. Ensi kesänä on sitten vuorossa kotiseutumatka. Edellisen kerran teim-me sen ensi kertaa kaksipäiväisenä, kos-ka aina on tuntunut aika loppuvan kes-ken. Näin jäi aikaa halukkaille myös pa-neutua Viipurin nähtävyyksiin. Ensi ke-sän matka on alustavasti suunniteltu vii-

konlopulle 25.-26.8.2012.

Tämä lehti on tällä kertaa varsin Porvoo-painot-teinen. Itse havahduin vasta joitakin vuosia sitten perehtymään vahvialaisten asuttamiseen Porvoon seudulle. Herätyksenä oli se, että keskustelimme ystäväni kanssa sukunimistä, ja totesin, että Kos-kelainen on varsin harvinainen nimi. Hän oli ai-dosti hämmästyntynyt, koska hänen kotiseudullaan Itä-Uudenmaalla ”joka toisessa talossa asuu Kos-kelaisia”. Viipurissa asuneen isäni Heikin perhet-tä ei varsinaisesti evakuoitu, vaan he joutuivat kau-punkilaisina etsimään itse uudet asuinsijat. Tal-visodan jälkeen ne löytyivät Tampereelta, jatko-sodan jälkeen taas parin mutkan kautta Lappeen-rannasta. Porvoon Karjala-seuran julkaisema, Tea Itkosen toimittama kirja ”Hyvinhä meit on pietty” on myös hyvä opas vahvialaisten asuttamiseen Itä-Uudellemaalle. Esittelemme tässä lehdessä myös toisen kirjan, jossa on Porvoon Karjalaisten Mart-tojen lempireseptejä.

Pidetään me nuorempi polvi myös karjalaisia pe-rinteitä yllä. Ensi kesän kotiseutumatkalla on taas mahdollisuus käydä katsomassa juuriamme.

Toivotan teille Koskelaisten sukuseuran jäsenille hyvää joulua ja oikein hyvää uutta vuotta!

Anu-Leena Koskelainen

Uusi johtokunnan jäsen Juha Henriksson

Juha rajantakaisen Sinkkalan maakellarissa, joka on ainoa pystyssä oleva rakennus. Se oli hyvässä kunnossa vielä muutama vuosi sitten.

Olen uusi Koskelaisen sukuseuran johtokunnan jäsen, **Juha Henriksson** (s. 1956). Äitini oli Sylvi Koskelainen Vahvialan pitäjästä, Koskelan kylästä ja Sinkkalan talosta. Sinkkalan sisarukset ovat ikäjärjestyksessä Helmi (s. 1923), Lauri (s. 1925), Sylvi (s. 1930), Maija (s. 1931) ja Anni (s. 1932). Helmi, Lauri ja Sylvi ovat jo siirtyneet ajasta iäisyyteen, Lauri raskaan evakkotaipaleen murtamana vuonna 1940. Sisarusten vanhemmat olivat Juho ja Ester (os. Tyni) Koskelainen. Sinkkalan talo perustettiin evakkotaipaleen päätteeksi silloiseen Porvoon maalaiskunnan Vanhamoisioon nykyiseen Porvoon kaupunkiin. Serkkuni Heli kertoo omassa jutussaan lisää Sinkkalan nykyvaiheista.

Karjalaisuus on ollut lapsuudestani lähtien arjessa ja juhlissa mukana. Sinkkalan sisarukset asuivat kaikki lähekkäin Porvoon maalaiskunnassa ja me melko samanikäiset yhdeksän serkkua vietimme monet nimi- ja syntymäpäivät, juhlat sekä lomat yhdessä. Muistan erityisesti kummitätini Helmin kielen murteen ja sananparret, jotka sitovat ajatukseni edelleen menetettyyn kotiseutuun ja kar-

jalaiseen mielenlaatuun. ”Ilo pintaan vaikka sydän märkänis”. Karjalaisten evakkojen sijoittuminen Itäiselle Uudellemaalle ruotsinkieliseen kulttuuri- ja kieliympäristöön ei aina ollut helppoa. Mutta ”hyvihä meit on pietty”, kuten Porvoon Karjala-seura ry:n 70-vuotishistoriikin nimi kuuluu. Karjalaisella ruokakulttuurilla on avattu monia ovia.

Olen koulutukseltani peruskoulun luokanopettaja ja opinto-ohjaaja. Tällä hetkellä toimin Porvoossa peruskoulun rehtorina. Kolmikymmenvuotisen työurani aikana olen toiminut puolet opetustyössä ja puolet opetustoimen hallinnossa, Porvoon kaupungin koulutoimenjohtajana, Opetushallituksen ylitarkastajana sekä perusopetuksen erityisasiantuntijana Suomen Kuntaliitossa.

Puolisoni Anne (os. Hurmalainen) työskentelee ammatillisen koulutuksen opettajan Kotkassa. Hänen isänsä oli kotoisin Vahvialan Kintereen kylästä ja äitinsä Pirkko (os. Kurki) Koiviston Mäksäläiden kylästä. Poikamme Antti ja Ville ovat siten saaneet syvällä Karjalassa olevat sukujuuret.

Uusi johtokunnan jäsen Heli Järvenpää

Olen **Heli Järvenpää** (os. Mattsson) ja synnyin olympiavuonna Helmi (os. Koskelainen) ja Sven Mattssonin esikoisena Porvoossa. Äitini oli kotoisin Vahvialan Koskelan kylästä, Sinkkalan talosta. Isäni sen sijaan oli lähtöisin ruotsinkielistä kodista Lapinjärveltä. Ensimmäiset neljä elinvuottani asuimme vanhempieni rakentamassa talossa Vanhamoisien kylässä. Vanhempani lunastivat, pellon toisella puolen olevan, vajani Juhana Koskelaisen rakentaman Sinkkalan omistukseensa 1956 ja tekivät elämäntyönsä maanviljelijöinä ilmeisestikin melko tyypillisellä siirtokarjalaistilalla: 6 lypsävää ja 10 ha peltoa.

Avioiduttuani 1979 rakensimme mieheni Reijon kanssa kotimme synnyinkotini viereen, joten elämäntaipaleeni on rajoittunut yhden ja saman pellon laitamille. Työni on melkein pä aina liittynyt myyntiin ja markkinointiin. Tällä hetkellä toimin tiiminvetäjänä Arla Ingman Oyn myyntipalvelussa Sipoossa.

Kaikki kolme yhteistä lastamme sekä tytärpuoleni ovat jo lentäneet pesästä eri puolille Suomea. Lapsuudessaan he kaikki olivat mummolassa päivähoitossa, mitä ovat nyt vartuttuaan osanneet arvostaa todella paljon. Myös karjalainen ruokaperinne tuli heille tällöin tutuksi. Porvoon Karjala-seuran perinneruokapäiville yrittää jokainen heistä osallistua, jos se vaan suinkin on mahdollista. Ovatpa jopa tutustuttaneet omat kumppaninsakin hapankaalin, hapanlohkon ja uunijuuston herkkuihin maailmaan, vaihtelevalla menestyksellä tosin.

Poikani Olli oli mukana eräällä kotiseutumatkalla Vahvialaan mummon vielä eläessä ja ymmärtää nyt aikuisena paremmin matkan tärkeyden mummolle. Tyttäreni Heini kiinnostui myös juuristaan ja halusi mukaan sukuseuramme matkalle Viipuriin ja Vahvialaan elokuussa 2008.

Sinkkala tuli lapsilleni rakkaaksi paikaksi siinä määrin, että kun vanhempieni kuoltua talo jäi

Heli tyttärensä Heinin kanssa kotiseutumatkalla Kissakiven edessä.

tyhjäksi, oli lapsieni yhteisenä toivomuksena, ettei mummolaa myytäisi. Niinpä tilan päärakennukset siirtyivät omistukseeni sisarteni Sirpan ja Eijan ottaessa huolehtiakseen synnyinkodistani, pelloista ja metsistä. Kesällä 2010 avasimme mieheni kanssa Sinkkalassa pienimuotoisen aamiaismajoituksen. www.sinkkala.fi. Tervetuloa kylään!

Kiinnostukseni karjalaisuutta kohtaan on aina ollut jonkin asteista, mutta lisääntynyt sitä mukaa, kun ikävuosia on kertynyt. Sinänsä vahinko, sillä nyt kun kysymyksiä herää menneistä ajoista ja elämäntapa-aloista, on keskuudessamme yhä vähemmän heitä, jotka pystyvät omakohtaisen kokemuksen perusteella niihin vastaamaan. Toivottavasti kuitenkin pystyn uutena hallituksen jäsenenä edes joiltain osin edistämään näiden arvokkaiden perinteiden säilymistä jälkipolville.

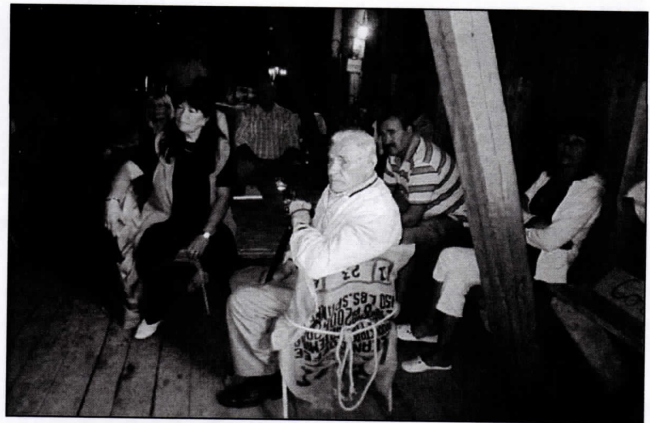
Terveiset Vanhamoision Ylijoelta

Sukuseuran kesätapaamiseen kokoonnuttiin lauantaina 6. elokuuta Porvoon Vanhamoision Ylijoelle. Ajatus, miksi kokoonnuimme juuri meille Vanhamoisioon, syntyi edelliskesän kotiseutumatkalla Viipurissa, kun ideoimme seuraavan kesän koontumispaikkaa. Kerroin ”juhlatilaksi” kuusi vuotta sitten muutetusta puimalasta, jossa olimme jo monet juhlat viettäneet syntymäpäivien, kyläjuhlien, rapukekkereiden tai työporukoiden kanssa. Idea jäi kytemään ja toteutettiin siis elokuulla.

Muutammat vesipisarat eivät haitanneet pihamaalla lohikeiton nauttimista, kun jälkiruokakahvit juotiin

tuvassa. Johtokunta kokousti saunan takkahuoneessa ennen puimalan vuosikokousta. Puimalassa kuultiin myös Maari Kallbergin ja miehensä Jarmo Romppasen musiikkiesityksiä ja pidettiin arpajaiset. Maari on Porvoossa asuva Ylijoen Lahjan pojan tytär ja kansanmusiikin tuntija.

Erityisen iloinen olin kesätapaamisen runsaasta osallistujajoukosta, sillä meitä oli paikalla liki 60 henkeä ympäri Etelä-Suomea. Meille isäntäväelle jäi tapahtumasta tosi kiva mieli ja mukavat muistot.

Tunnelmia puimalasta

Yljoen Tarinaa

Vahvialassa Koskelan kylässä, kosken rannalla, sillan pielessä oli Yljoen talo, jota asuivat Heikki ja Maria (Mari) Koskelainen seitsemän lapsensa kanssa. Isä Heikki kuoli vuonna 1935, nuorimman lapsen oltua vasta puolivuotias ja Marille jäi iso katras huollettavakseen. Minulle on kerrottu ja myös Kerttu-tätini kirjoittaa kirjoissaan elämästä lapsuudenkodissaan. Viljeltiin maata, hoidettiin karjaa, pidettiin puotia ja sepän verstaskin heillä oli. Talo oli kylän kokoontumispaikka niin tupa, kuin viereinen kosken kalliokin, johon on nyt kaiverrettuna Pentti Sipiläisen suunnittelema sukuseuramme viiri. Sodissa on tuhottu kaikki Yljoen rakennukset, vain talon perustukset ovat jäljellä.

Evakkoretkiensä päätteeksi Mari sai rakentaa pysyvän kodin Vanhamoisien kylään ja talon nimeksi täälläkin tuli Yljoki. Myös täällä virtaa Porvoonjoensivujoki peltomaisemaa halkoen. Marin kanssa muuttivat Arvo ja nuorimmat lapset Vanhamoisioon rakennettuun taloon. Vanhimmat sisarukset olivat löytäneet jo kumppaninsa, joiden kanssa olivat muuttaneet eri puolille Suomea.

Mari-mummon jälkeen tilaa hoiti Arvo-eno vaimonsa Esterin kanssa karjaa hoitaen ja peltota ja viljellen. Paljon hauskoja lapsuusajan muistoja on mieleeni jäänyt mummolavierailuilta esimerkiksi rekiajelut tapaninpäivänä ja pääsiäiskiikut

navetanvinttiin rakennetussa keinussa. Eno opetti myös tekemään tilan töitä ja Esteri keittiöaskareita ja apu heille olikin tarpeen, kun Mari-mummon hoitokin vaati oman aikansa. Vanhamoisiossa vietetty aika oli aina naurun ja huumorin kylästä, minkä jälkeen jaksoi taas käydä koulua ja opiskella.

Viimeiset 12 vuotta Yljoki on kuulunut meidän perheellemme, kun Arvolta ja Esteriltä ei jäänyt omia lapsia talon pitäjiksi. Tänä aikana paikka on tullut tärkeäksi niin miehelleni Antille, joka kyläkin antoi paikalle nimen ”suolakaivos”, kun yksi hellekesä meni aamuseitsemästä iltä kymmeneen puimalaa tyhjentäessä ja siivotessa. Tiedän, että olen aika hyvä tekemään työlistoja hänelle ja ”kaupunkilaispojalle” ruumiillinen työ on hyvää vaihtelua ja vastapainoa tietokoneen naputtamiselle. Poikamme Ilkkakin vierailee usein Porvoon maisemissa ja nauttii kavereineen saunan löylyistä ja maaseudun rauhasta.

Tänä päivänä pellot ovat vuokralla naapurilla ja on ihana seurata viikonloppuisin ja loma-aikoina vuodenaikojen vaihtelua tutussa maisemassa ja ladata akkuja.

Ensi kesän kotiseutumatkalla tavataan!

Marjatta Larsio

Vanhamoisien Yljoelta (Lahjan tytär)

Veteraaniyhdistykset keräävät sotamuistoja Porvoossa

Porvoon seudun veteraaniyhdistyksien ja maanpuolustushenkisten yhteisöjen viime syksynä käynnistämä sotamuistokeräys on tuottanut jo yli 120 lahjakirjaa, joilla on luovutettu keräykseen yli 800 sotamustoa.

Kerätty aineisto luovutetaan Porvoon museolle. Järjestöjen tavoitteena on sotaveteraanien perinnehuoneen avaaminen Porvoon kaupungin aikaan osoittamaan tilaan.

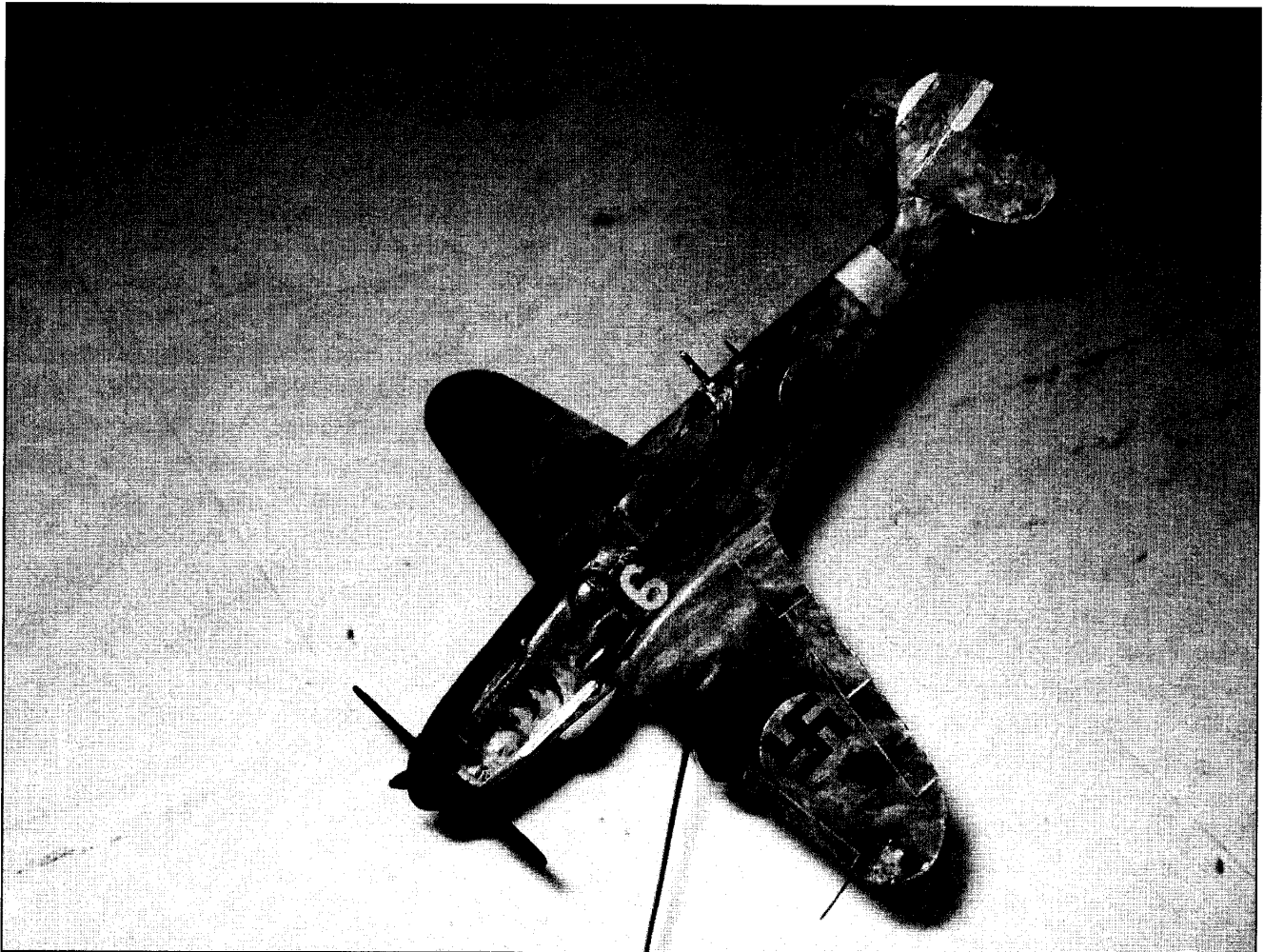
Porvoon museo on kouluttanut yhdistyksille keräysvastaavat, jotka vastasivat lahjoitusesineiden vastaanotosta.

– Tiedon taltioimisella on kiire, sillä veteraanisukupolvi hupenee vauhdilla, toteaa Pekka Kunas, joka on keräyksen puuhamiehiä.

Vastaavia hankkeita on muillakin paikkakunnilla. Porvoossa keräykseen osallistui 12 yhdistystä.

Kokoelmiin on kertynyt myös Vahvialaisia muistoesineitä, kuten Porvoon Karjalaiskylästä Valto Puseniuksen tuomia lankonsa, väpeli Arvo Ilmari Koskelaisen valmistamia puisia lentokoneiden pienoismalleja.

– Lankomieheni oli sodan aikana taistelulentäjä, joka ampui alas viisi vihollisen lentokonetta ja teki kaikkiaan 104 taistelulentoa. Ajattelin, että näiden paikka on varmaankin perustettavassa Veteraanien Perinnehuoneessa, Pusenius toteaa.

Väpeli Arvo Koskelaisen yksi puhdetöinä rintamalla 1941-1944 valmistamista taistelukoneista

Vanhojen suomalaisten hautausmaiden kuten Vahvialan hautausmaan säilyttämisestä

Karjalan Liitto ja sen jäseninä olevat pitäjäseurat ja -säätiot ovat 1990-luvulta lähtien hoitaneet ja kunnostaneet vanhoja suomalaisia hautausmaita Karjalassa. Ensin kunnostettiin sotilashautausmaita, joille myös pystytettiin muistopatsaita. Sitten raivattiin vanhoja kirkonpaikkoja. Niille pystytettiin muistoristejä. Näin on toimittu myös Vahvialassa, jonka jokainen siellä käydessään voi itse todeta. Myös monet siviilihautausmaat ovatkin nykyisin jo siistittyjä.

Vuosien ajan Karjalan Liitto on koonnut tietoja luovutetun alueen vanhoista suomalaisista hautausmaista, ja liiton pyrkimyksenä on ollut, että vanhoille siviilihautausmaille saataisiin samanlainen vakiintunut asema kuin sotilashautausmaille, joka säilyttäisi ne ja turvaisi niille hautarauhan.

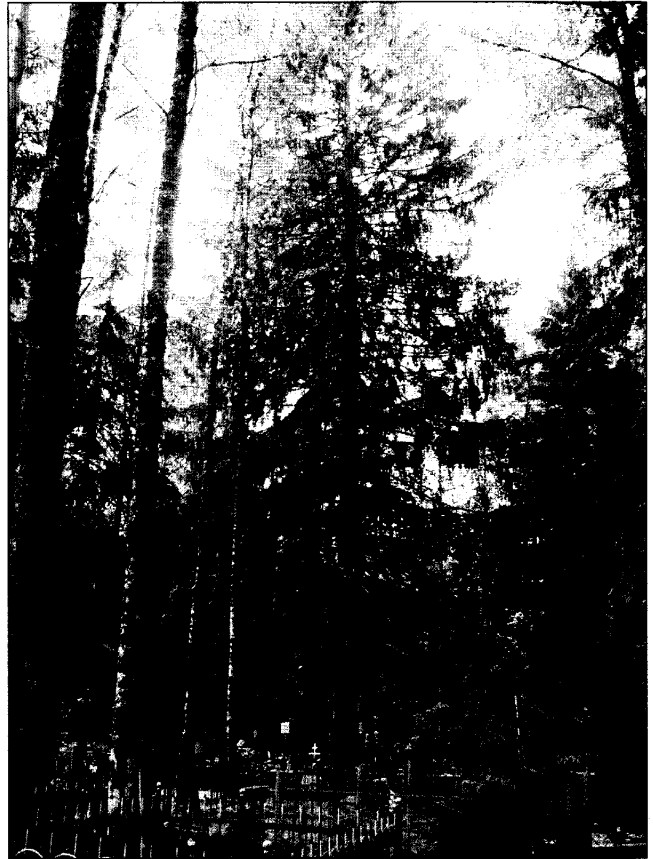
Sotilashautausmaita suojaa valtiosopimus

Vuonna 1992 on tehty Venäjän ja Suomen välinen sopimus suomalaisten ja venäläisten sotilaiden muiston kunnioittamisesta. Tämä sopimus koskee sotilashautausmaita Venäjällä ja Suomessa.

Venäjän viranomaisilla on valitettavasti vaihtelevasti tietoa niiden suojelustatuksesta. Näin olleen Suomalaiset sotilashautausmaat tulisi saada merkittyä maastoon ja merkitä suojeltuina alueina kiinteistörekisteriin valtiosopimuksen mukaisesti. Valtiosopimuksen mukaisesti suomalaisilla on oikeus hoitaa sotilashautausmaita ja mm. pystyttää niille muistomerkkejä omalla kustannuksellaan. Hyvään yhteistyöhön kuuluu, että venäläinen ja suomalainen osapuoli sopivat tehtävistä toimenpiteistä valtiosopimuksen antamin valtuutuksin. Tämä on tärkeää molemminpuolisen ymmärryksen lisäämiseksi ja epäselvyyksien välttämiseksi. Monella paikkakunnalla sotilashautausmaa on valtiosopimuksen perusteella suojeltu ja merkitty maastoon, ja suomalaisella taholla on paikallishallinnon kanssa asiasta tehty sopimus. Jos suomalaista sotilashautausmaata ei paikallishallinto ole vielä suojellut, suomalaiset voivat tiedottaa asiasta hallinnolle. Karjalan Liitto on tästä laatinut sopimusmallin pitäjäseurojen ja -säätioiden käyttöön.

Suomalaisten siviilihautausmailta puuttuu status Venäjällä

Vanhojen siviilihautausmaiden tulevaisuus on epävarma, sillä näillä suomalaisilla hautausmailla ei ole mitään virallista asemaa Venäjällä. Täten Venäjän lainsäädännössä ei ole säädöksiä muiden val-

tioiden kansalaisten (esim. suomen) hautaamisesta omalla alueellaan lukuunottamatta sotilashautausmaita. Juridisesti vanhoja suomalaisia hautausmaita Karjalassa ei ole olemassa.

Vanhojen suomalaisten hautausmaiden saattaminen lain piiriin (laillistaminen) Venäjällä edellyttää erillisiä sopimuksia (paikallishallinnon toimivallan puitteissa) asianomaisten osapuolten kesken. Asian ratkaisu valtiollisella tasolla edellyttää valtioiden välistä sopimusta, joka tulee ratifioida molempien maiden parlamenteissa samaan tapaan kuin aiemmin mainittu sopimus vuodelta 1992.

Pitäjäseurat ja -säätiot tekevätkin hyvää työtä paikallisten viranomaisten kanssa ja ovat tehneet sopimuksia hautausmaiden säilyttämisestä tavoitteena, että vanhat hautausmaat olisivat kansainvälisesti verrattavissa muihin vanhoihin muistolehtoihin, ja että ne nähtäisiin laajemmin osana historiaa ja arvokasta kulttuuriperintöä. Karjalan Liitto on tästä laatinut sopimusmallin pitäjäseurojen ja -säätioiden käyttöön.

Vanhat hautausmaat ovat pyhiä paikkoja

Hautausmaat ovat kaikkialla maailmassa uskonnoista riippumatta pyhiä paikkoja ja vainajien viimeisiä leposijoja, joilla käydään muistelemassa

menneitä sukupolvia. Hautausmaiden arvo liittyykin paljon muuhun kuin uskontoon. Ne kertovat elämän katoavaisuudesta ja ihmisen elämän osana ihmissukupolvien ketjua. Vanhat hautausmaat edustavat satojen vuosien yhteistä kulttuuriperintöä riippumatta siitä, kuka alueet omistaa ja keiden omaisia alueelle on haudattu. Olisikin suotavaa, että säilyneet suomalaishautausmaat saisivat suojelustatuksen.

Vahvialalaiset arvokkaan kulttuuriperinnön vaalijana

Osaksi Vahviala-seuran ja -säätiön sekä vahvialaisten yksityishenkilöiden vakiintuneeksi toiminnaksi on vakiintunut Vahvialan hautausmaan, Rauhamaan, vaaliminen aina 90-luvulta lähtien.

Hautausmaalle on pystytetty kaksi muistomerkkiä: vainajien muistomerkki ja sankarivainajien muistomerkki. Muistomerkkialue on rajattu valkoisella puuaidalla sankarihautausmaan alueelle.

Muistomerkkien paljastustilaisuuksiin "Rauhamaalle" ovat osallistuneet kyläneuvoston edustajat, jotka ovat myös vastaanottaneet muistomerkit Vahvialan kyläneuvostolle.

Vahvialan kirkonmäellä olevan kirkon alue, käsittäen 40x60 metriä, on Viipurin piirihallinnon johtajan Kirilovin päätöksellä annettu Vahvialaseuran käyttöön vuonna 1998 velvoitteena huolehtia alueen siisteydestä ja kunnossapidosta 20 vuodeksi. Alueelle on pystytetty muistoristi ja muistolaatta.

Hannes Sipiläinen

Lähteet: Karjalan Liitto ry/ Toimenpideohjelma-Vanhat hautausmaat Karjalan tasavallassa ja Leningradin oblastissa.

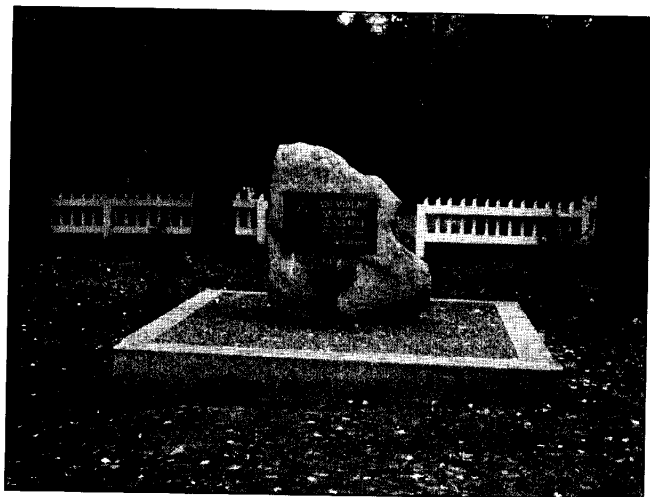
Päivi Ronimus-Poukka/ Mennyttä Muistaen-Tulevaisuuteen uskoen.

Vahvialan sankarivainajien muistomerkki Rauhamaalla

Vahvialan vainajien muistomerkki Rauhamaalla

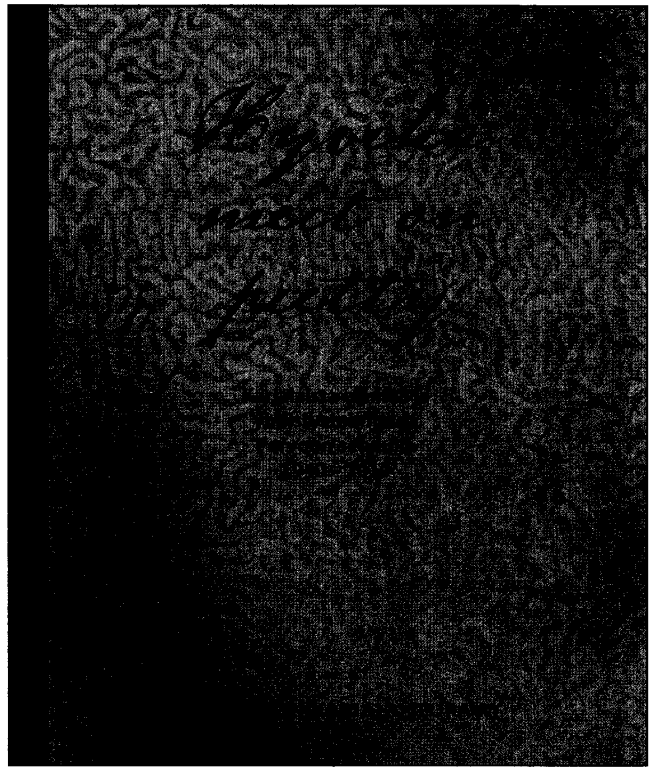
Hyviihä meit on pietty

Karjalaista elämää ja yhdistystoimintaa
Porvoon seudulla 1940 – 2010

Kirja kertoo Porvoon seudun karjalaisista 70 vuoden aikajänteellä talvisodan syttymisestä vuoteen 2010. Kirja koostuu Porvoon Karjala-seuran jäsenten ja seudun karjalaisjuuristen henkilöiden kirjoituksista, muistelmista ja haastatteluista. Kirjassa on huomattavan monta tarinaa alueelle asettuneilta Koskelaisilta.

Kirjan painopiste on siirtokarjalaisten vaiheissa ja erityisesti asutussajassa, jolloin 2000-2500 karjalaista eri pitäjistä, pääasiassa Vahvialasta, Koivistolta, Tytärsaaresta ja Uuraasta asutettiin seudulle. Kirjassa kuuluu myös nuorten polvien ääni tämän päivän karjalaisuudesta. Tarinoita taustoittavat historian faktoasiat ja sanomalehtileikkeet.

Kirja on hyvä lahja myös nuorille, sillä se dokumentoi karjalaisten suuren kertomuksen ja avaa portin omille juurille.

Julkaisija Porvoon Karjala-seura ry
Toimittanut Tea Itkonen
Porvoo 2010

Hinta 30 € (+postituskulut)

Kirjan tilaukset: Tapio Patrakka,
puh. 0400 717 269 tai tapio.patrakka@pp.inet.fi

Sekametelisoppaa ja muita sattumia

Porvoon karjalaiset martat julkaisivat parhaat reseptinsä

"Sokurii nii paljo ko sullaa ja jauhoi nii paljo ko kastuu."

Martat ovat koko historiansa ajan kunnostautuneet ruoanlaitossa ja leivonnassa, monen muun kotitalouteen liittyvän askareen lisäksi. Porvoon Karjalaisten Marttojen toimintaa on lisäksi värittänyt

vahva karjalainen kulttuuriperintö. Tästä reseptikirjasta löytyy ohje moneen tarpeeseen; niin lapsiperheen kiirettä helpottamaan kuin nostalgian nälkäänkin, arjesta juhlaan. Tekeekö mielesi hapalohkoa tai rusupirakkaa, vai kenties hyvää pataa sukujuhliin ja marenkitorttua kahvipöytään? Tiedätkö mitä on uunilohko, entäpä kaakaopallot? Nämä ja monta muuta herkullista reseptiä löydät kirjasta. Lähde makumatkalle marttojen tapaan!

62. toimintavuotensa huipennukseksi Porvoon Karjalaiset Martat ry kokosi kansiin lempireseptinsä. Satasivuiseen kirjaan löysivät tiensä niin perinneruoat kuin nykyajan herkut ja lempiruokatkin.

Reseptikirjaa voi tilata Raili Kuhlalta puh. 041-506 3056 tai Sirpa Hopeamaalta puh. 040-5278363 tai sirpa.hopeamaa@saunalahti.fi. Kirjan hinta on 18 euroa + postituskulut.

Viipuri ennen ja nyt

Kuultuani, että sukuseuramme järjestää ensi elokuussa kaksipäiväisen ViipurinVahvialan matkan en malta olla kirjoittamatta hiukan tekstiä Viipurista. Me koskelaiset olemme pääosin lähtöisin alkuperäisen Viipurin maalauskunnan, sittemmin siitä erotetun Vahvialan kunnan Koskelasta, josta linnuntietä Viipurin linnaan oli tuskin 20 kilometriä.

Kaupunki oli tuttu myös esivanhemmillemme. Torilla käytiin ja kirkossa. Myös hautausmaa oli Viipurin Sorvalissa kunnes v. 1915 Kinteren kylästä hankittu kahden hehtaarin alue vihittiin Rauhamaan nimiseksi kalmistoksi. Oma kunta Vahvialasta tuli 1919.

ENNEN

Viipuri oli 1930-luvulla Suomen toiseksi suurin ja tärkein kaupunki, monessakin mielessä. Se oli läänin pääkaupunki, nopeasti kehittynyt kaupan ja kulttuurin keskus. Viipuri oli myös koulukaupunki, jossa oli paitsi monta suomenkielistä oppikoulua myös ruotsin- ja venäjänkieliset koulut.” I gamla Wiborg taltes fyra språk”, sanottiin. Saksa oli tietysti se neljäs. Siellä oli myös kauppaoppilaitos kouluineen ja opistoineen, tekninen koulu, saha-teollisuuskoulu jne.

Ja ne Viipurin puistot: Tervaniemen- ja Torkkelin puistot, Monrepoosta puhumattakaan. Ne on vain nähtävä.

Viipuri oli Suomen toiseksi suurin kaupunki asukaita virallisesti yli 80 000 siitä huolimatta, että kaupungin pinta-ala oli varsin suppea. Kaupungin pinta-ala oli melko pieni, joskin alueliitoksia oli tehty pitkin 1920-30-lukua. Mm. Sorvali, Hiekkaja Pikiruukki, joista osa oli lähimmillään vain kilometrin päässä Viipurin linnasta, liitettiin kaupunkiin vasta 1933.

Viipurissa oli teollisuutta, mutta eritoten kaupaa, tukkuliikkeitäkin ainakin kahdeksan, pankkeja kuusikin kappaletta, kaksi vakuutusyhtiötä jne.

NYT

Tänään Viipuri on ”vanha venäläinen kaupunki”, kuten matkalaisille uskotellaan. Tosin aivan viime aikoina on oltu valmiita muistelemaan myös suomalaista Viipuria. Vuonna 1930 rakennettu ja nyt kunnostettu viipurilaisen Uno Ullbergin suunnittelema Viipurin Taidemuseo on nimetty Eremi-

taasi-Viipurin taidekeskukseksi. Ensi kertaa tänä vuonna on siitä laadittu esite kolmikielinen: venäjä, suomi ja englanti. Suomalaisethan sen suurimman asiakasryhmän muodostavatkin. Viipurin kirjasto, Alvar Aallon luomus, tuntuu olevan jatkuvassa remontissa, mutta on näkemisen arvoinen samoin kuin sen takana olevat vanhat kiinteistöt, jotka pääosin säästyivät sodan tuhoilta tuomiokirkkoa lukuun ottamatta.

Viipurin linna on korjausten jälkeen myös jo aika edustavassa kunnossa. ”Viipurin linnan tornist näkyy Knuutinpojan patsas, viipurilaisen rakkaus assuu sydämes ja vatsas” sanottiin ennen vanhaan – ja näkyyhän se patsas nykyisinkin.

Tornista näkeekin varsin pitkälle sekä vanhaa Viipuria että uudempaa. Sinne kannattaa kiivetä ja ihailla näköalaa Salakkalahtea ja sen takana uutta rautatieasemaa, Torkkelin puistoa jne. Linnan alemmissa kerroksissa on myös mielenkiintoisia näyttelyitä kaupungin historiasta ja sen tapahtumista.

Viipurissa on tänäänkin hyvin paljon mielenkiintoista nähtävää. Jo kävely Linnankadun päästä päähän Linnansillalta Pantsarlahteen ja vilkaisu 1930-luvulla rakennetulle Urheilukentälle ja paluu Torkkelinkatua pitkin antaa hyvän kuvan entisajan Viipurista.

Kannattaa kokeilla

Heikki Koskelainen

Onnittelemme

KARJALAN LIITON KULTAISET ANSIOMERKIT

Pekka Koskelaiselle ja Heikki Koskelaiselle myönnettiin Karjalan liiton kultaiset ansiomerkit tunnustuksena heidän pitkäaikaisesta työstään sukuseuramme hyväksi. Pekka on toiminut johtokunnan sihteerinä ja lehden toimittajana. Heikki puolestaan sukuseuran puheenjohtajana ja lehtemme päätoimittajana. Ansiomerkit luovutettiin Karjala-talolla toukokuussa Karjalan Liiton liittokokouksen yhteydessä.

Onnittelut ja kiitokset Pekalle ja Heikille juuriemme vaalimisesta!

Hannu Koskelainen 85 vuotta

Sukuseuramme perustaja ja sen ensimmäinen puheenjohtaja on nykyinen kunniajäsenemme Hannu Koskelainen. Hannun täyttäessä marraskuussa 85 vuotta vietettiin syntymäpäiviä ilman suurempia seremonioita ja julkisuutta pienen lähisukulais- ja ystäväjoukon kesken hänen kotonaan kahvia juoden ja vanhoja muistellen.

Hannun juuret lähtevät kaikkien Koskelaisten tavoin 1600-luvun alusta tunnettuina Viipurin maalaiskunnan Koskelasta. Sukutaastaansa sekä elämänsä vaihteita niin elinkeinoelämässä kuin Porvoon kunnallispolitiikassakin vaikuttanut Hannu on muistellut viime vuonna ilmestyneessä yhdeksännessä kirjassaan Miehen tie. Kirjaan kannattaa tutustua, sillä niin monessa on Hannu ollut mukana.

Sydämelliset onnittelut vetreälle miehelle näin jälkikäteenkin lehtemme välityksellä.

UUODEN 2012 JÄSENMAKSUT

Pyydämme maksamaan lehden liitteenä olevien ohjeiden mukaisesti jäsenmaksut 1.3 mennessä

Koskelaisten sukuseuran jäsenmaksu 12 € ja vapaaehtoinen Karjalan Liiton jäsenmaksu 10 €, joka tilitetään kyseessä olevalle liitolle.

Käytähän viitenumeroa, jotta maksu kohdentuu oikealle henkilölle!

Tulevia tapahtumia

Karjalaiset Kesäjuhlat Lahdessa
15.–17.6.2012. Teemana kädentaidot

Vahviala-juhla Järvenpäässä 1.7.2012

Koskelaisten sukuseuran kotiseutumatka
25.–26.8.2012. Lisätietoa ja ilmoittautumisohjeet lähetetään myöhemmin

Koskelaiset

Vast. toimittaja
Anu-Leena Koskelainen
anu-leena.koskelainen@nordea.com
050-385 3053

Toimittaja/osoitteenmuutokset:
Raija Putus
raija.putus@haikko.fi

Paino
noark mainospalvelut
mainospalvelut@samaria.fi

Julkaisija
Koskelaisten sukuseura ry

Tilausmaksu 12 € sisältyy jäsenmaksuun
Karjalan Liiton jäsenmaksun kanssa 22 €

Pankkitili: IBAN: FI53 1262 3000 5185 35
BIC: NDEAFIHH